

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV / 994 - 0 / 2018	
Érkezett: 2018 JÚN 12.	
Beérkezett: 35-45.	Kezezőiroda:
Melléklet: 17 db	du

VESZPRÉMI TÖRVÉNYSZÉK
VESZPRÉM

Erkezett: postán, személyesen, faxon, e-mailen

2018-06-21

az első fokon eljáró Veszprémi Törvényszék (8200 Veszprém, Várú. 19.) útján Mell.:

Az ügyirat
szám: 12.3.1018/2014.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján [redacted] mellékelten csatolt meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselője, dr. Soós Judit ügyvéd ([redacted]) alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria Bfv.I.830/2017/16.** számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) *A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése*

[redacted] val szemben a Veszprém Megyei Főügyészség B. 1738/2012/42-I. számon 2014. december 11. napján emelt vádat pénzmosás büntette és jogtalan elsajátítás vétsége miatt, a vádirat aláírója [redacted] megyei főügyész helyettes volt.

Az elsőfokon eljáró Veszprémi Törvényszék 2016. június 1. napján kihirdetett, 12.B.1018/2014/36. számú ítéletével [redacted] bűnösnek mondta ki a Btk. 378. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző jogtalan elsajátítás vétségében, ezért őt 2 évre próbára bocsátotta. A pénzmosás büntettének vádja alól a terheltet (indítványozót) felmentette.

A másodfokon eljáró Győri Ítéltábla 2017. február 15. napján kihirdetett, Bf. 79/2016/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, I. r. [redacted] büntetését 2 évi próbaidőre felfüggesztett 10 hónap fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre súlyosította, továbbá 49.000.000,-Ft vagyonek kobzásra ítélte.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a Győri Fellebbviteli Főügyészség és [redacted] terhelt új védője is felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.

A védelmi felülvizsgálati indítvány a Be. 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjaira hivatkozott. Az indítványban bejelentésre került, hogy az eljáró ügyészség tagjaival (a nyomozás felügyeletét ellátó ügyésszel és a vádiratot előterjesztő ügyésszel) szemben kizárási ok áll fenn a Be. 31.§ (1) bekezdésének b) és d) pontjában foglalt okból **(I).**

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja körében a védelem arra hivatkozott, hogy a másodfokon eljáró bíróság a vagyoneklobzást az irányadó tényállással ellentétesen és a jogszabályi rendelkezés sérelmével rendelte el, törvénysértő intézkedést alkalmazott **(II)**.

A felülvizsgálati eljárás ideje alatt a kizárás tárgyában a Be. 32. §-ban foglaltaknak megfelelő eljárás nem történt, határozat nem született.

A Kúria 2017. november 28. napján nyilvános ülést tartott, majd végzésével a kétirányú felülvizsgálattal támadott határozatokat hatályában fenntartotta, mivel a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt.

A tényállás:

Az ítéleti **tényállás** lényege a következő:

Az indítványozó terhelt által képviselt [REDACTED] Kft. által benyújtott számlareklamáció nyomán a sértetti társaság, az E.ON a kifogást elfogadta és intézkedés indult az érintett számlák tekintetében. Az E.ON munkatársa 2010. április 18-19-én a [REDACTED] Kft. részére megküldött és már teljesített számlákat sztorozta, törölte, majd ezután észlelte, hogy a helyesbítő számlákat nem tudja kiállítani, ugyanis a 2008. évtől alkalmazandó – kedvezményes – tarifa csak tájékoztató jelleggel volt rögzítve a sértett társaság elektronikus nyilvántartási és számlázási rendszerében.

A sértetti társaság munkatársai a pénz visszautalásának megakadályozása érdekében zárolni kívánták az ügyfél-folyószámlát, azonban téves kommunikációjukra visszavezethetően – szándékukkal ellentétesen – úgy zárolták a számlát, hogy a zárlat a visszautalás megakadályozására nem volt alkalmas, ezért rendszerük a számlák törlésével érintett teljes összeget, 120.477.111,-Ft-ot visszautalta a terhelt által képviselt társaság bankszámlájára. A terheltek a társaság számláján jóváírásra került összeggel összefüggésben több tranzakciót kezdeményeztek, az E.ON-tól származó összeg a [REDACTED] [REDACTED] Kft. számlájáról továbbutalásra került.

b) *A jogorvoslati lehetőségek kimerítése*

Az indítványozó a rendes jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, emellett élt rendkívüli jogorvoslattal, felülvizsgálattal, melyben hozott határozat az alkotmányjogi panasz tárgya. A Kúria végzése ellen nincs jogorvoslati lehetőség.

Egyéb jogorvoslatot nem kezdeményezett az indítványozó: nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás, perújítást (és egyéb jogorvoslatot) nem kezdeményezett az indítványozó.

c) *Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje*

A Kúria Bfv.I.830/2017/16. számú végzése 2018. január 16. napján került kézbesítésre postai úton az indítványozó és védője részére. Jelen alkotmányjogi panasz 2018. március 17. napján kerül postai feladásra az elsőfokú bíróságnak címezve. Erre tekintettel az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő megtartásra került.

d) *Az indítványozó érintettségének bemutatása*

Az indítványozó terheltként vett részt a büntetőeljárásban.

e) *Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés*

I. Az indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga sérült, amikor a bejelentett kizárási okokkal kapcsolatban a törvényben előírt vizsgálat nem indult. A Kúria a bejelentés tartalmától eltérő tárgyban hozott döntést, végzése ellen azonban nincs helye jogorvoslatnak. A kizárt ügyész részvétele a büntetőeljárásban jelen ügyben abszolút hatályon kívül helyezési okot, illetőleg a vád törvényességének hiányát jelentheti. A kizárás kérdésében megnyilvánuló alapjogsérelem érdemben befolyásolta a bírói döntést, emellett a vele szembeni jogorvoslat nem biztosított.

II. A vagyonek Kobzás tárgyában az érdemi felülvizsgálat kizárásával a Kúria az egyetlen jogorvoslati lehetőségtől fosztotta meg az indítványozót. A törvényt sértő intézkedést a másodfokú bíróság alkalmazta, annak bírósági felülvizsgálatára az indítványozó nem kapott lehetőséget.

III. A vagyonek Kobzás tárgyában a felülvizsgálati eljárás megengedhetősége tárgyában a Kúria egyes tanácsai egymással ellentétes döntéseket hoznak, ami alapvető alkotmányjogi kérdés.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) *Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése*

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

b) *A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása*

I. A védő által előterjesztett felülvizsgálati indítvány az ügyész kizárásával kapcsolatban a következő állítást tartalmazta:

„Az eljáró ügyészség tagjaival szemben kizárási ok áll fenn. A nyomozás felügyeletét ellátó ügyész hozzátartozója a sértetti társaság vezető beosztású dolgozója, a vádiratot előterjesztő ügyész (egyben a megyei főügyészség vezetője) az iparági szervezésű sportrendezvényeken

évek óta a sértetti társaság színeiben versenyez, egyúttal a sértetti társaság tisztségviselőjével hozzátartozói viszonyban áll. Ezek a kizárási okok (Be. 31. § (1) bekezdés d), és b) pontja) az ügy elintézésében való részvételt kizárták volna, az ügy pártatlan és részrehajlás nélküli megítélése ilyen okkal érintett személytől nem várható el. A pártatlanság és fegyveregyenlőség sérelmét tényadatok támasztják alá, a jogsérelem azért jelentős, mert abban olyan személyek érintettek, akiknek az eljárás lefolytatására érdemi ráhatásuk lehetett.”(felülvizsgálati indítvány 8. oldal – 6. sz. melléklet)

A felülvizsgálati indítvány – tartalma szerint – két ügyészt érintően tartalmaz kizárási ok bejelentést: a nyomozás felügyeletét ellátó ügyészre és a vádiratot előterjesztő ügyészre. A bejelentett ok egyrészt abszolút kizárási ok: mindkét ügyész a **sértetti társaság** tisztségviselőjének/munkavállalójának **hozzátartozója**, illetve a vádiratot előterjesztő ügyész vonatkozásában a bejelentés tartalmazza, hogy a büntető eljárás időtartama alatt **a sértetti társaság versenyzőjeként** vett részt az iparági szervezésű sportrendezvényeken, a részvétel alapja pedig éppen az, hogy a hozzátartozói viszony alapján lett a sértetti társaság sportolója. További pontos adatok hiányában a védő megjelölte bejelentése alapjául a relatív kizárási okot, az elfogultságot is.

A bejelentésben egyértelműen feltüntetésre kerültek a kizárási okhoz tartozó jogszabályhelyek is, a Be. 31. § (1) bekezdésének b) és d) pontjai.

A Legfőbb Ügyészség BF. 708/2017. számú átirata a védelem felülvizsgálati indítványáról semmilyen nyilatkozatot, megjegyzést nem tartalmaz a kizárási okok vonatkozásában.

A Kúria nyilvános üléséről felvett jegyzőkönyv (Bfv.I.830/2017/16.) szerint a Legfőbb Ügyészség képviselője a felszólalása végén nyilatkozott az ügyész kizárásáról tett védelmi bejelentésről:

„Az ügyészség kizárása kapcsán, ezt a kifogást a védelem nem terjesztette elő az alapeljárásban, azután pedig, hogy az ügy jogerősen befejeződött, itt már érdemben nem lehet erre hivatkozni, ugyanakkor ez egy általánosságban megfogalmazott kizárási indítvány, nem tudni, hogy pontosan kiről van szó, és hogy kivel ki áll hozzátartozói viszonyban. Az, hogy a megyei főügyész a sértett cég színeiben sportol önmagában csak elfogultságra lenne alap, ilyenre a védelem sem most, sem korábban nem hivatkozott, ezért erre a felülvizsgálati eljárásban alappal már nem lehet hivatkozni.” (Jegyzőkönyv 3. oldal – 9. sz. melléklet)

Ezt követően I.r. terhelt védője – miután ez volt az első nyilatkozat, kérdés, ami a felülvizsgálati indítványban foglalt kizárási okról először felmerült, a következőt nyilatkozta:

„A felülvizsgálati indítványt és az észrevételeket változatlan tartalommal fenntartja. [...] Az ügyész kizárása kapcsán kifejti, hogy a hozzátartozói minőségről a jogerő után szereztek tudomást. A [REDACTED] nyomozó ügyész férje az E.ON vezető tisztségviselője. [...] Utólag tudta meg, alapjogok sérültek.” (Jegyzőkönyv 3. és 4. oldal - 9. sz. melléklet)

A nyilvánvalóan hiányosan és pontatlanul felvett jegyzőkönyv ellenére az okiratok igazolják, hogy a kizárási bejelentést a védelem fenntartotta, konkrét nevet és hozzátartozói viszonyt jelölt meg, és további tisztázó kérdés sem az ügyész, sem a bíróság részéről nem merült fel. Ténylegesen a nyilvános ülésen elhangzott, hogy a kizárási ok [REDACTED], a nyomozás felügyeletét ellátó ügyészt, illetve a vádiratot előterjesztő dr. [REDACTED] megyei főügyész helyett érinti, akiről az indítvány hibásan jelezte, hogy azóta a megyei főügyészség vezetője lett.

A Kúria a kizárási ok kapcsán nem is azt kifogásolta, hogy nem azonosítható be, hogy az kire vonatkozik, az érvelése más irányú volt. A Kúria kizárólag a Be. 31.§ (1) bekezdésének d) pontjában foglalt relatív kizárási okról érvelt, hivatkozott arra, hogy az elfogultsági bejelentést alapos és konkrét okokkal kell alátámasztani. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 25/2013. (X.4.) AB határozatára azzal, hogy az elfogultság, mint kizárási ok akkor áll fenn, ha a kérelmező első ízben olyan körülményt kíván érvényesíteni, amelyről bizonyítja, hogy arról a jogerős ítélet meghozatalát követően szerzett tudomást. A Kúria szerint a terhelt a büntetőeljárás alatt kizárás iránti kérelmet nem terjesztett elő, a rendelkezésre álló iratok alapján a kizárásnak sem objektív, sem szubjektív okokra visszavezethető indokoltsága nem volt megállapítható.

„A sértettel való hozzátartozói viszony kapcsán konkrét adat az ügyben nem merült fel, a sértett által szervezett sportrendezvényeken való részvétel pedig önmagában az elfogultság megállapítására nem ad alapot.” (Kúria végzése 7. oldal 4. bekezdés - 10. sz. melléklet)

Az indítványozó álláspontja az, hogy a felülvizsgálati eljárásban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes, pártatlan bírói eljáráshoz fűződő alkotmányos jog sérült.

Az igazságszolgáltatás szereplői nem járhatnak el saját preferenciáik alapján, egyik fél érdekében vagy ellenében sem cselekedhetnek érzelmi alapon, így az ezt figyelmen kívül hagyó eljárás nem lehet pártatlan és semmiképpen sem tisztességes. A részrehajlás nélküli eljárás követelményét az ügyész vonatkozásában nemcsak az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdéséből lehet levezetni, hanem elsősorban XXVIII. cikkből: a bírói eljárás pártatlansága kiterjesztően értendő, beletartozik az ügyész is, mint az igazságszolgáltatás lényeges szereplője.

Az ügyész elfogultsága jelentősen befolyásolja az ügy kimenetelét, hiszen a nyomozás során, valamint a vád megalkotásakor az objektivitást félretéve, érzelmei által befolyásolva alakíthatja az eljárás irányát. Azon körülmény, hogy az indítványozóval szemben lefolytatott büntetőeljárásban mind a nyomozást felügyelő, mind pedig a vádat előterjesztő ügyész hozzátartozói kapcsolatban álltak a sértett cég munkavállalóival, valamint egyéb kizárási körülmény volt, azt jelenti, hogy ezen ügyészeknek azonnal be kellett volna jelenteniük a velük szemben fennálló kizárási okot, az ügyben való elfogultságukat, és ki kellett volna vonniuk magukat az ügy további menetéből.

A kizárási szabályokban foglaltak megsértése az alkotmányos büntetőeljárás egyik garanciájának súlyos megsértését jelenti.

Éppen a Kúria végzésében is megjelölt AB határozat rögzítette e kérdéskörben, *„hogy a pártatlanság elve olyan garanciája az alkotmányos büntetőeljárásnak, amely az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének és egyúttal az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdésének védelme alatt áll. Ennek megfelelően a büntetőügy pártatlan elbírálásának hiánya, illetve a kizárási szabályokban előírtak megszegése az alkotmányos büntetőeljárás egyik garanciájának olyan súlyú megsértését jelentheti, amely nemcsak a konkrét ügy kimenetelére lehet döntő hatással, de ezen túlmenően egyúttal képes megingatni az igazságszolgáltatásba vetett közbizalmat, illetve a bíróság döntéseinek tekintélyét is. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben azt is hangsúlyozza, hogy a kizárási szabályok hatékony alkalmazása azért is kiemelten fontos, mert a pártatlanság hiányának feltárása az esetek döntő részében nem feltétlenül érdeke a feleknek. Másként fogalmazva az ügy valamilyen titkolt körülménnyel összefüggő elfogult megítélését követően az ítélkező érdeke, hogy az elfogultság okát jelentő körülmények titokban maradjanak, azokra ne derülhessen fény. Éppen ezért mind a jogszabályi környezettel szemben, mind pedig a konkrét ügyekben szükséges annak a szigorú mércének az érvényesítése, amelynek értelmében az ügyek pártatlan megítélésén túl az ítélkező bíróságnak*

a pártatlanság látszatát sem szabad elveszítenie. [Ezzel összhangban lásd: EJEb, Piersack kontra Belgium, (8692/79), 1982. október 1., 30. bekezdését.]” (5/2013. (X.4.) AB határozat).

A Be. a következő szabályozást tartalmazza az ügyész kizárása körében:

Be. 31. § (1) bekezdés: A büntető ügyben ügyészként nem járhat el,

b) aki az ügyben mint terhelt, védő, továbbá sértett, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél, feljelentő vagy mint képviselőjük vesz, vagy vett részt, illetőleg ezek hozzátartozója,

d) akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható.

(4) Nem járhat el az ügyben - a Legfőbb Ügyészség kivételével - az az ügyészség, amelynek a vezetőjével vagy vezető helyettesével szemben az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában szabályozott kizárási ok merült fel.

(5) Ha az (1) bekezdés a) és b) pontjában szabályozott kizárási ok a megyei főügyésszel vagy főügyész-helyettesével szemben merült fel, a megyei főügyészség területén lévő helyi ügyészség az ügyben nem járhat el.

Be. 32. § (1) bekezdés: Az ügyész a vele szemben felmerült kizárási okot köteles az ügyészség vezetőjének haladéktalanul bejelenteni. A kizárási ok bejelentésétől kezdve az ügyész az ügyben nem járhat el.

(2) A kizárási okot a terhelt, a védő, továbbá a sértett, a magánvádló, a magánfél, valamint a sértett, a magánvádló és a magánfél képviselője is bejelentheti.

(3) Az ügyészség vezetője a tudomására jutott kizárási ok miatt az ügyész kizárását hivatalból kezdeményezi.

(4) Ha az ügyész a kizárási okot nem maga jelentette be, a bejelentés elintézéséig az ügyben eljárhat, de - a 31. § (1) bekezdésének d) pontjában szabályozott kizárási ok kivételével - a feljelentést nem utasíthatja el, a nyomozást nem szüntetheti meg, kényszerintézkedést nem alkalmazhat, vádat nem emelhet, és a vádat nem képviselheti.

(5) A megyei főügyészség területén lévő helyi ügyészség ügyésze, vezetője, illetve a főügyészségi ügyész kizárásáról a főügyész határoz. A főügyész, valamint a legfőbb ügyészségi ügyész kizárásáról a legfőbb ügyész határoz. Amennyiben a helyi ügyészség ügyésze, vezetője, illetve a főügyészségi ügyész kizárása iránt bejelentett kérelem egyúttal a főügyészt is érinti, úgy a kizárásról a legfőbb ügyész határoz.

(i) A büntetőeljárásról szóló törvény szabályai egyértelmű útmutatást adnak a kizárási helyzetek kezeléséhez. A Be. 32.§ (2) bekezdése alapján a védő a tudomására jutott kizárási okról **bejelentést** tesz. A törvény nem ír elő bizonyítási kötelezettséget számára, a bejelentés - értelmezésem szerint - azt tartalmazza, hogy kivel szemben milyen kizárási körülmény merült fel. Nem kell külön kérelmet előterjesztenie a bejelentőnek. A kizárási ok bejelentésével az ügyészség vezetőjének intézkedési kötelezettsége keletkezik.

(ii) A sértettel való hozzátartozói viszony bejelentése abszolút kizárási ok. A hozzátartozói viszony részletei olyan adatok, amiknek a bejelentő csak véletlenül lehet birtokában, ezek szükségszerűen a „másik fél” birtokában vannak, aki - amennyiben alapos a bejelentés - , éppen ezen adatok eltitkolásában volt érdekelt, hiszen a kizárási okot nem jelentette be. A részletadatok hiányára alapított elutasítás a fegyveregyenlőség elvét sérti, hiszen a hozzátartozói viszony pontos adatainak feltárásához a terhelt és védője nem rendelkezik eszközzel, míg az érintett személy éppen eltitkolni törekszik ezen adatokat.

(iii) Kizárólag a nyilvános ülésen és az ott eljáró ügyész részéről merült fel, hogy nem derül ki, hogy kire vonatkozik a bejelentés. A jegyzőkönyv pontatlanul tartalmazza, de a nevek elhangzottak, és a jegyzőkönyv egyik ügyész esetén a hozzátartozó megjelölését is tartalmazza. Ha a kizárási ok bejelentésének értelmezése nem lett volna egyértelmű, akkor az

ügyészség vezetőjének a Be. 32.§ (5) bekezdése alapján, a Kúriának a Be. 421.§ (1) bekezdése alapján kiegészítésre, pontosításra kellett volna felhívnia a bejelentőt.

(iv) A Be. 32.§ (5) bekezdése alapján a bejelentett kizárási okot az ügyészség vezetője kivizsgálja és határozatot hoz. Ez nem történt meg, a legfőbb ügyész képviselőjének nyilatkozata szerint a bejelentő részéről a bejelentés csak elfogultságra lenne alap, de a bejelentés elkészült. Az ügyészi álláspont ellentétes a 25/2013. (X.4.) AB határozat 1. pontjában foglaltakkal.

(v) A Kúria azon érvelése, hogy az ügyben nem merült fel a sértettel való hozzátartozói viszonyra konkrét adat, a tárgyalagos ítékezés követelményével ellentétes, hiszen a konkrét adat egyfelől éppen a kizárási ok bejelentése volt, másfelől az adat éppen azért nem merült fel korábban, mert azt az érintett ügyészek elmulasztották bejelenteni azt.

(vi) A Kúria a kizárási ok bejelentését nem annak tényleges tartalma szerint vette figyelembe: bár a kizárási okok mellett a jogszabályhely is szerepelt, a Kúria végzése csak a Be. 31. § (1) bekezdésének d) pontját értékelte, holott a bejelentés elsődlegesen abszolút kizárási okot (hozzátartozói viszonyt) jelölt meg. A bejelentés nem a sértett által szervezett sportrendezvényről szólt, hanem arról, hogy a megyei főügyész helyettes a sértett sportolójaként jár el (ezzel összefüggésben állítja a védelem, hogy a sértett hozzátartozója is egyben). Az, hogy az ítékezés, bírói döntés azokról a tényekről, nyilatkozatokról történjen, amit a terhelt és védője valóban állít, nem az előadottak átalakított változatáról, alapvetően összefügg a tisztességes eljáráshoz való alapjoggal.

(vii) A nyilvános ülésről felvett jegyzőkönyv kijavítását, kiegészítését a védelem a törvényes határidőben nem kérte, így annak kifogásolható tartalmát csak abban az összefüggésben sérelmezheti, hogy a védői nyilatkozat rögzítése nem felel meg a Be. 251.§ (1) és (3) bekezdésében foglaltaknak, illetőleg a bíróság sem hivatkozhat olyan nyilatkozatokra, amik a jegyzőkönyvben nem szerepelnek. A jegyzőkönyv nem tartalmazza az ügyésznek és a védőnek tulajdonított azon nyilatkozatokat, amikre a Kúria végzése hivatkozik (végzés 4. oldal 6. bekezdésének utolsó két sora, a 4. oldal 8. bekezdése, 7. oldal 3. bekezdés utolsó mondata – 10. sz. melléklet).

(viii) A Kúria utalt arra, hogy a kizárási indítványok csak szigorú rendben gyakorolhatók: az elfogultság, mint kizárási ok csak akkor áll fenn, ha első ízben érvényesít konkrét körülményt a bejelentő, amelyről bizonyítja, hogy a jogerő után szerzett róla tudomást.

A bejelentett okok közül a sértettel való hozzátartozói viszonyra hivatkozás az abszolút kizárási okok közé tartozik, melyre a Be. 23. § (3) bekezdése nem vonatkozik. Amennyiben a sértett társaság színeiben versenyzés kizárólag önálló okként értékelhető, akkor az a Be. 31. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott relatív kizárási okot jelenthet az ügyész vonatkozásában.

A kizárási okot a terhelt új védője jelentette be, aki az alapeljárásban nem vett részt, a meghatalmazása benyújtásával egyidejűleg a legelső beadványában, a felülvizsgálati indítványban bejelentette az ügyészekkel szembeni – tudomására jutott – kizárási okot. A bejelentés időszerűsége álláspontom szerint önmagában igazolt az új védő esetében.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes, pártatlan eljáráshoz fűződő alkotmányos jog érvényesülése fölött a bíróság őrökdi. Ezt támasztja alá a Be. 423. § (5) bekezdése is, vagyis a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a súlyos eljárási szabálysértések lehetőségét akkor is ellenőrzi, ha nem azokra hivatkozással terjesztették elő a felülvizsgálati indítványt.

A pártatlan, részrehajlásmentes eljárás biztosítása a tisztességes eljárás alappillére, melyhez eszközökkel a bíróság (és az ügyészség) rendelkezik. A kizárási ok feltárása alapvetően annak a kötelessége, akivel szemben fennáll. Kívülálló részére ezek az okok nehezen felismerhetők, és értelemszerűen nehezen igazolhatók. A terhelttől és a védőtől elvárni, hogy feltárjon eltitkolt családi, hozzátartozói kapcsolatokat, a garanciális feladatok megfordítása, az alapjog megsértése. Az ügyész magánéletéhez kapcsolódó információk csak véletlenül, és akár hiányosan juthatnak el a védőhöz, mint az történt jelen ügyben is. Ezek az információk ellenőrizhetetlen szóbeli közlések, félmondatok formájában jelennek meg. A kizárási ok bejelentésének alapját csekély – visszaellenőrzött- információ képezte, amit az interneten lehetett elérni. A bejelentett adatok a kizárási szabályok, a vizsgálat alkalmazásához elegendőek voltak, ettől konkrétabb meghatározást a védelemre telepíteni a jogszabályok téves értelmezését jelenti, ezáltal sérti az Alaptörvény 28. cikkét is, egyben teljesíthetetlen bizonyítási kötelezettséget helyez a bejelentőre.

A kizárási bejelentés elintézésével a bíróságnak és az ügyészség vezetőjének volt – törvényben rögzített – feladata, amit nem teljesítettek, ez önmagában megvalósítja az eljárásban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjog sérelmét.

A Kúria azzal, hogy a nyilatkozatokat nem azok igazolt tartalma szerint bírálta el, illetve olyan nyilatkozatokra hivatkozott, amik rögzítése elmaradt, a tisztességes eljárás követelményével ellentétesen járt el. A jogorvoslat kizártsága az indítványozót kizárja abból a lehetőségből, hogy ezeknek a hibáknak az orvoslását igényelje, mely az Alaptörvény ugyanezen cikke (7) bekezdésébe ütközik.

A kizárt ügyész eljárása a Be. 373 (1) bekezdés I/c. pontjában, illetőleg II/d) pontjában meghatározott hatályon kívül helyezési okot jelenthet a megtámadott határozat vonatkozásában. Különösen kiemelendő, hogy amennyiben a vádemelés időpontjában állt fenn kizárási ok a vádat benyújtó főügyész helyettesével szemben, a vádemelés törvényessége kérdőjeleződik meg (**Kúria Bfv. III. 889/2015.**).

██████████ ügyész a nyomozás felügyeletét látta el, férje az E.ON vezető állású dolgozója. ██████████ megyei főügyész helyettes az interneten elérhető adatok alapján minimálisan 2012. óta folyamatosan, minden évben részt vett az iparági sporttalálkozókon, ahol a sértetti társaság versenyzőjeként nevezett. A nevezés alapja a hozzátartozói jogviszony volt (**11. számú melléklet**).

A kizárási ok bejelentése konkrét volt és vizsgálatra alkalmas, ám az ügyészek nyilatkozata nem került beszerzésre. A kizárási ok alaposságának vizsgálata törvényi kötelezettség, ami nem teljesült.

Alapos kizárási ok esetén, a nyomozás és a vádemelés nem törvényesen történt, ami alapvetően érdemi kihatással van az indítványozóra.

II. Az indítványozó a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással a másodfokú bíróság által alkalmazott vagyonekbejárás felülvizsgálatát kérte azzal, hogy az intézkedés alkalmazása törvényt sértő volt, érvelésében hivatkozott az azt alátámasztó legfelsőbb bírósági döntésre is (**Legf. Bír. Bfv.I.100/2007.**).

A Kúria végzésében kimondta, hogy „a felülvizsgálati eljárásban a vagyonekbejárás nem támadható”. Utalt arra, hogy kizárt a felülvizsgálat a Be. 416.§ (4) bekezdése alapján, ha a törvényt sértés különleges eljárás keretében orvosolható. A Kúria eljáró tanácsának álláspontja

szerint a vagyonek Kobzással kapcsolatos törvénysértés a Be.570.§ (1) bekezdése alapján, vagyis különleges eljárás keretében orvosolható.

„A Kúria ezért – a felülvizsgálati döntésben megjelölt kúriai döntés ellenére – a felülvizsgálat során kizártnak találta a vagyonek Kobzásra vonatkozó rendelkezések érdemi felülvizsgálatát” (Kúria végzése 10. oldal 8. bekezdés - 10. sz. melléklet).

A Kúria bemutatta a Be. 570.§ szerinti eljárás lényegét, rögzítette, hogy az az ügyész indítványára vagy hivatalból indulhat, de álláspontja szerint a Be. 43. § és az 50.§ alapján a terhelt és a védő is tehet ilyen indítványt, melyet az ügyésznek és a bíróságnak érdemben meg kell vizsgálnia.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való joga sérült az indítványozónak azzal, hogy a Kúria megtagadta a vagyonek Kobzásra vonatkozó felülvizsgálati indítvány érdemi felülvizsgálatát azzal, hogy az olyan eljárásban orvosolható, amit közvetlenül nem kezdeményezhet az indítványozó.

A jogorvoslathoz való alapjog a jogorvoslat közvetlen érvényesítésére vonatkozik, amit a sérelmet szenvedő közvetlenül, személyesen vagy képviselője útján vehet igénybe. A Kúria támadott végzése is rögzíti, hogy a Be. 570.§ (1) bekezdése szerinti különleges eljárást a terhelt és a védő nem kezdeményezheti, a törvény meghatározza a kezdeményezők körét, abban a terhelt és a védő nem szerepel. A Kúria által vázolt megoldásban a terhelt vagy védője indítványt tehet ilyen eljárás kezdeményezésére az arra jogosultnak: az ügyésznek vagy az elsőfokú bíróságnak. A „jogorvoslati út” igénybe vétele ebben az esetben nem a terhelt vagy védője saját akaratán múlik, hanem szükségképpen közbeiktatódik egy szűrő, aki eldönti, hogy jogorvoslatra engedni-e a terhelt sérelmét vagy sem.

A Kúria támadott határozatában bemutatott megoldás elzárta a közvetlen jogorvoslattól az indítványozót, ezáltal Alaptörvény XXVIII. cikke (7) bekezdésében foglalt jogát sértette.

Az indítványozóval hasonló álláspontot képviselt a Kúria másik tanácsa, amikor kimondta, hogy *„a terhelt és a védő részére a Be. 570. § (1) bekezdés a) pontja nem nyitja meg a lehetőségét annak, hogy a vagyonek Kobzás törvénysértőnek tartott alkalmazásával összefüggő sérelmét különleges eljárás keretében orvosoltathassa. A Be. 416. § (4) bekezdés c) pontjának az e körülményre való tekintet nélkül történő értelmezése oda vezetne, hogy a terhelt és a védő egy olyan különleges eljárás törvényi léte miatt lenne elzárva az egyébként törvényes felülvizsgálati igényének érvényesítésétől, amelyet valójában nem kezdeményezhet, és így nem is vehet - a saját akarata alapján – igénybe”* (Kúria Bfv.III.1.216/2016/7.)

A Kúria ezen tanácsa álláspontját következetesen érvényesíti, érdemben vizsgálja a törvénysértően alkalmazott vagyonek Kobzás tárgyában a terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványokat (pl. Kúria Bfv. III. 1.544/2015.)

De következetes a Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa is: más indítványozók hasonló felülvizsgálati indítványát ugyanezen érvek mellett kizártnak tekintette (Kúria Bfv. I. 920/2017., Bfv. I. 246/2017.).

Az ítékezés egységessége a tisztességes eljárás követelményével függ össze: az azonos tárgyban született eltérő, illetőleg kifejezetten ellentétes kúriai döntésekkel sérült az indítványozó joga ahhoz, hogy az általa előadottakat ugyanolyan eljárásban bírálják el, mint másokét. Miután az érdemi vizsgálat attól függ, hogy a felülvizsgálati indítványt melyik kúriai tanács kapja meg, álláspontom szerint sérült az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdésében foglalt jog is.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Az elsőfokú bíróságtól az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg kértük a jogerős ügydöntő határozat végrehajtásának felfüggesztését a Be. 429/B.§ (1) bekezdésére hivatkozással.

b) **1. számú mellékletként** csatoljuk az ügyvédi meghatalmazást.

c) **2. számú mellékletként** csatoljuk az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról szóló Nyilatkozatot.

d) **További mellékletek:**

3. számú – Veszprém Megyei Főügyészség B. 1738/2012/42-I. számú vádirata

4. számú – elsőfokú ítélet – Veszprémi Törvényszék 12.B.1018/2014/36.

5. számú – másodfokú ítélet – Győri Ítéltábla Bf.79/2016/6.

6. számú – védelmi felülvizsgálati indítvány

7. számú – Legfőbb Ügyészség BF.708/2017. számú átirata

8. számú – Védelmi észrevétel

9. számú – Kúria nyilvános üléséről felvett Bfv.I.830/2017/16. számú jegyzőkönyv

10. számú – Kúria Bfv.I.830/2017/16. számú végzése

11. számú – részlet az interneten az ügyészeket érintő kizárási okokat alátámasztó linkekből

Budapest, 2018. március 17.

Tisztelettel:

